

APROPÅ! Studenterna om läkarutbildningen

Rusta upp den kliniska handledningen!

»Föreskrifter, muntliga råd och allt vad till undervisningen hör skall jag meddela ... de lärjungar som avlagt skriftlig ed enligt läkarsed ...«

Ur den hippokratiska eden

■ Det är lätt att tänka att läkaryrket är uppbyggt av två fundament: klinisk verksamhet och forskning. Som synes finns emellertid ytterligare en grundsten, omhuldad redan av Hippokrates, men i dag närapå bortglömd: undervisning! Här brister i dag svensk läkarutbildning, åtminstone när det gäller den kliniska handledningen.

Det är inte sällan man som läkarstudent på klinisk placering blir tvungen att se till att man inte blir frånsprungen av sin handledare – om det ens finns någon. Handledarbristen är i dag på många håll skriande, men detta är ändå inte det största problemet.

Problemet är undervisningens kvalitet. Handledningen är en av de viktigaste faktorerna för hur givande en klinisk praktik blir – många är de läkarstudenter som helt tappat intresset för en specialitet på grund av dålig handledning, och få är de som känner sig tillräckligt förberedda när de kommer ut på sitt första vikariat, eftersom de fått för liten eller ingen återkoppling från sina handledare. Därmed formar man som läkarstudent också sin egen utbildning i långt större utsträckning än vad man borde, vilket är oacceptabelt från kvalitetssäkrings-synpunkt.

Ordförandekonventet för medicine studenter i Sverige (OMSiS), som är ett nationellt samarbetsorgan för läkarstudentkårerna på de sex universitetssorterna där läkarutbildning bedrivs i Sverige, och

Foto: John Powell/IBL

Läkarstudenterna vill ha regelbunden uppföljning av handledarna på klinik, där studenten får tillfälle att värdera handledarens insatser.

som i förlängningen alltså representerar alla svenska läkarstudenter, har under alltför lång tid observerat den bristande kliniska handledningen. Övertygelse råder om att bättre fokus skulle kunna läggas på grundutbildningen av läkare och att studenternas personliga ansvar för patienter skulle kunna stärkas.

För att detta ska bli genomförbart krävs dock en ordentlig upprustning av den kliniska handledningen. Förbättrad handledning skulle också innebära att högre krav skulle kunna ställas på studenterna, vilket dessutom skulle betyda bättre förberedelser inför AT.

I samarbete med Medicine studerandes förbund (MSF), som är Sveriges läkarförbunds studerandeorganisation, har nu OMSiS beslutat att sätta fokus på den kliniska handledningen. MSF skickar vartannat år ut en enkät till studenterna på medicin- och kirurgikurserna på alla sex studieorterna. Studenterna får i enkä-

ten svara på hur de tycker att handledningen har fungerat under kursen. Frågorna rör bland annat hur många studenter det har varit per vårdteam, om de har haft en personlig handledare, om de har fått öva på praktiska moment och om de har fått tillräcklig återkoppling från handledaren.

2006 års enkät visade att den ökade studenttäteten på utbildningen gett negativa effekter på handledningen. MSF har sedan dess drivit frågan om utökade resurser till handledning på kliniken.

Läkaryrket är i mångt och mycket ett lärlingsyrke, och för en färdig yrkesverksam läkare ska undervisning därmed vara ett självklart inslag. I dag finns många lysande handledare, men tyvärr också lika många av motsatsen.

För att komma till rätta med detta vill vi nu följande:

- Pedagogiska meriter måste värderas högre vid anställning av *samtliga* läkare, inte bara de som anställs via universiteten.
- Sjukvårdshuvudmannen ska kunna redovisa *hur* tilldelade finansiella medel används för att utveckla och uppmuntra undervisning av studenter på grundutbildningen.
- *Alla* handledare ska ha genomgått någon form av pedagogisk utbildning, handledarkurs etc. Utbildningen kan med fördel ingå i AT, eftersom AT-läkare ofta undervisar.

- **Regelbunden uppföljning** av handledarna på klinik, där studenten får tillfälle att värdera handledarens insatser.

Til syvende og sidst handlar det om en attitydförändring till något som egentligen är självklart: den som har mer erfarenhet och kunskap *ska* dela med sig av detta till den som inte har lika mycket. Så utbildar vi framtidens läkare, så bygger vi kollegial gemenskap och ständig ömsesidig, personlig och kunskapsmässig utveckling, och så förvaltar vi Hippokrates' arv.

Nu kräver vi handling!

Sveriges läkarstudenter genom

Jens Jacob Fredriksson
generalsekreterare, ordförande
konventet för medicine
studerande i Sverige (OMSiS)
jensjacob.fredriksson@gmail.com

Yosef Tyson
förbundsordförande, Medicine
studerandes förbund (MSF)
yosef.tyson@slf.se

Linn Persson
ordförande,
Läkarutbildningsrådet, Göteborg

Johan Eriksson
ordförande, Medicinska
föreningen, Linköping

Astrid Möell
ordförande, Läkarsektionen,
Karolinska

Elisabeth Malmin
ordförande, Medicinska
utbildningsrådet, Lund/Malmö

Amira Diallo
tillförordnad ordförande,
medicinska studierådet, Umeå

Leo Wennström
ordförande, Medicinska
studierådet, Uppsala